

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **A.H.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 11 marca 2026 r.
kwestii wznowienia z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem Sądu
Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 3 grudnia 2025 r. (sygn. akt II AKzw 2198/25),

nie stwierdza podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 16 grudnia 2025 roku skazany A.H. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wznowienie z urzędu postępowania odwoławczego zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 3 grudnia 2025 roku, sygn. akt II AKzw 2198/25. Skazany podniósł, że w przedmiotowej sprawie wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wskazując na nienależytą obsadę sądu odwoławczego. Po analizie akt sprawy oraz charakteru zaskarżonego rozstrzygnięcia Sąd Najwyższy uznał, iż w niniejszej sprawie wznowienie postępowania jest niedopuszczalne.

Podstawowym argumentem przemawiającym za odmową wznowienia postępowania w niniejszej sprawie jest fakt, że postanowienie sądu odwoławczego utrzymujące w mocy postanowienie o odmowie udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia nie należy do kategorii orzeczeń kończących prawomocnie i ostatecznie sprawę karną w rozumieniu przepisów o wznowieniu postępowania. Instytucja wznowienia, o której mowa w rozdziale 56 Kodeksu

postępowania karnego, dotyczy orzeczeń, które definitywnie zamykają drogę do merytorycznego rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu lub ostatecznie kształtują sytuację prawną skazanego w sposób niepodlegający dalszym modyfikacjom w danym trybie. Postanowienie o odmowie udzielenia warunkowego zwolnienia, choć staje się prawomocne z chwilą wydania orzeczenia przez sąd odwoławczy, nie ma charakteru ostatecznego zakończenia kwestii możliwości skorzystania przez skazanego z tego środka probacyjnego.

W sytuacji A.H. prawomocna odmowa udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia nie zmienia jego statusu prawnego w sposób nieodwracalny. Skazany w dalszym ciągu odbywa karę pozbawienia wolności pierwotnie orzeczoną prawomocnym wyrokiem skazującym, a zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku jedynie potwierdziło, że na dany moment (grudzień 2025 roku) nie spełnił on przesłanek z art. 77 § 1 k.k. Istotą postępowania wykonawczego w tym zakresie jest jego dynamiczny charakter. Sytuacja resocjalizacyjna oraz prognoza kryminologiczna skazanego mogą ulec zmianie, co sprawia, że orzeczenie o odmowie nie tworzy powagi rzeczy osądzonej (*res iudicata*) uniemożliwiającej ponowne procedowanie w tym samym przedmiocie.

Zarówno sam skazany, jak i jego obrońca, kurator sądowy czy dyrektor zakładu karnego, są uprawnieni do wystąpienia z ponownym wnioskiem o udzielenie warunkowego zwolnienia w każdym czasie, gdy tylko uznają, że zaszły nowe okoliczności uzasadniające pozytywną prognozę społeczną, z zastrzeżeniem jedynie terminów okresowych wynikających z art. 161 § 2 k.k.w.

Skoro zatem rozstrzygnięcie w przedmiocie odmowy warunkowego przedterminowego zwolnienia nie kończy ostatecznie postępowania wykonawczego, a skazany posiada otwartą drogę do ponownego ubiegania się o ten środek, brak jest podstaw do uruchamiania nadzwyczajnego trybu, jakim jest wznowienie postępowania z urzędu na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. Nawet ewentualne zaistnienie uchybień z art. 439 § 1 k.p.k. w toku procedowania przed sądem odwoławczym nie może prowadzić do wznowienia, jeżeli samo orzeczenie nie spełnia warunku "zakończenia postępowania" w ujęciu materialnym i ostatecznym.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[WB]

[r.g.]